

Muzeum Těšínska
si Vás dovoluje pozvat
zaprasza na wystawę
na výstavu

Národopisná pracovnice *Ludoznawczyni* **Jiřina Králová**

Slavnostní zahájení výstavy

ve čtvrtek 2. června 2011 v 10 hodin

Výstava potrvá do 30. října 2011

Výstavní síň Muzea Těšínska v Orlově

Masarykova tř. 958

735 14 Orlová-Lutyně

tel.: +420 596 531 205

e-mail: orlova@muzeumct.cz

Otevřeno:

po-pá 8.00–12.00 h a 12.30–16.30 h

Uroczyste otwarcie wystawy odbędzie się

w czwartek 2 czerwca 2011 r. o godzinie 10

Wystawa trwać będzie do 30 października 2011 r.

Sala wystaw Muzeum Těšínska w Orłowej

Masarykova tř. 958

735 14 Orlová-Lutyně

tel.: +420 596 531 205

e-mail: orlova@muzeumct.cz

Godziny otwarcia:

poniedziałek – piątek

8.00 – 12.00 godz. i 12.30 – 16.30 godz.

V letošním roce si připomínáme 100. výročí narození významné osobnosti národopisu Těšínska, rodačky z Orlové-Lazů, paní Jiřiny Králové. Celý svůj život zasvětila výzkumu, dokumentaci, rekonstrukcím a propagaci lidových krojů a lidové kultury těšínského regionu.

Své poznatky získala bohatým systematickým terénním výzkumem, kterým zachytila vývoj lidového oděvu v podhorských a horských oblastech Beskyd, včetně moravsko-slovenského pomezí (Čadecko). Dokládají to mnohé zápisy z výzkumů, karty a články s dokumentací lidového oděvu z Orlovska, Karvinska a okolí Těšína. Poznatky z terénu ověřovala a upřesňovala studiem archivních fondů doma i v zahraničí. Výsledky svého bádání uveřejňovala v odborných a vlastivědných časopisech, např. Radostné zemi a Těšínsku.

Lidovou kulturu Těšínska propagovala také v dokumentech a pořadech, které natočila s Československou televizí a rozhlasem.

Byla zakládající členkou dvou národopisných souborů – JAVOROVÉHO v Třinci a SLEZANU v Českém Těšíně. Pro oba zhotovila stříhovou a kresebnou dokumentaci pro rekonstrukci těšínských, góralských, lašských i jackovských krojů, ve kterých soubory dlouhou dobu vystupovaly.

Od začátku vzniku Slezských dnů spolupracovala s programovou komisí při Matici Slezské v Dolní Lomné nejen jako organizátorka, ale také jako autorka. Za velký přínos a dlouholetou aktivní činnost se jí dostalo řady poct a uznání, v roce 1981 jí bylo uděleno čestné členství v Národopisné společnosti československé při ČSAV v Praze.

Výstava přiblíží její sbírku krojových součástí, rukopisných studií, ukázek krojových rekonstrukcí i vlastnoručních vzorníků jednotlivých technologií výšivky na Těšínsku. To vše doplní fotografie a zápisové karty z terénního výzkumu autorky, ukázka z bohaté kresebné dokumentace originálních součástí těšínských, jablunkovských, lašských i horalských krojů. Návštěvníci nebudou ochuzeni ani o krásu těšínských krojových šperků, které tvoří také součást uceleného osobního fondu vlastivědné pracovnice Jiřiny Králové.

W bieżącym roku mija 100. rocznica urodzin wybitnej ludoznawczyni Śląska Cieszyńskiego, która urodziła się w Orłowej-Lazach, pani Jiřiny Králové. Całe swoje życie poświęciła badaniom, dokumentowaniu, rekonstrukcji i propagowaniu strojów oraz kultury ludowej regionu cieszyńskiego. Swoje wiadomości zyskała dzięki systematycznym badaniom terenowym, w których zajmowała się historią rozwoju stroju ludowego na terenach podgórskich i górskich Beskidu Śląskiego, łącznie z pograniczem morawsko-słowackim (ziemia czadecka). Owocem jej prac badawczych są liczne zapiski z badań, artykuły oraz karty z dokumentacją stroju ludowego z okolic Orłowej, Karwiny i Cieszyna. Nabyte w terenie wiadomości potwierdzała i uściślała korzystając z archiwów krajowych i zagranicznych. Wyniki przeprowadzonych badań publikowała w specjalistycznych i ludoznawczych czasopismach, np. w Radostná země lub Těšínsko. Kulturę ludową upowszechniała również w programach zrealizowanych przez Telewizję Czechosłowacką oraz za pośrednictwem radia. Była członkiem-założycielem dwu zespołów ludowych – JAVOROWEGO w Trzyńcu i SLEZANU w Czeskim Cieszynie. Dla obu stworzyła kroje oraz dokumentację rysunkową rekonstrukcji strojów cieszyńskich, góralskich, laskich i jackowskich, w których zespoły występowały przez długi czas.

Od momentu powstania „Dni Śląskich” współpracowała jako organizatorka i autorka z komisją programową działającą przy Macierzy Śląskiej w Łomnej Dolnej. Za jej ogromny wkład i długoletnią aktywną działalność otrzymała wiele odznaczeń i wyróżnień. W 1981 r. została honorową członkinią Stowarzyszenia Ludoznawczego przy Czechosłowackiej Akademii Nauk w Pradze.

Wystawa zaznajomi zwiedzających z jej kolekcją elementów stroju, odręcznymi notatkami badawczymi, rekonstrukcją strojów i wykonanymi własnoręcznie wzornikami poszczególnych technik haftów z terenu Śląska Cieszyńskiego. Całość uzupełnią fotografie oraz karty z badań terenowych autorki, bogata dokumentacja rysunkowa elementów stroju cieszyńskiego, jablunkowskiego, laskiego i góralskiego. Zwiedzający będą mogli podziwiać również piękną biżuterię cieszyńską do stroju ludowego, która tworzy integralną część prywatnych zbiorów ludoznawczyni Jiřiny Králové.

Mgr. Eva Hovorková

